

Nr 4.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande över motion angående utredning om lagstiftning om likalönsprincipen.

I motion nr 235 ha fruarna *Rönn-Christiansson* och *Linderot* hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om snabbutredning om lagfästade av kvinnors rätt till lika lön med mannen för samma prestation och att förslag föreläggas innevarande års riksdag att antagas som vilande för vidare grundlagsenlig behandling om sådan förändring av regeringsformen att denna princip däri fastslås samt att förslag till därmed sammanhängande lagstiftning senast framläggas för 1949 års riksdag.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från Arbetsgivareföreningen (SAF), Landsorganisationen (LO) och Yrkeskvinnors samarbetsförbund.

SAF anför, att arbetsvillkoren inom det privata näringslivet i Sverige bestämmas i princip genom frivilliga överenskommelser mellan arbetsmarknadens parter, vilket system visat sig medföra betydande fördelar. SAF önskar, att detta system måtte bibehållas. SAF påpekar vidare, att de principiella riktlinjerna för avlöning till kvinnliga arbetstagare behandlas inom den s. k. arbetsmarknadskommittén. SAF avstyrker motionen.

LO hänvisar likaledes till ovan nämnda kommitté och meddelar, att överläggningarna i princip gällt lika lön för lika prestation. LO framhåller vidare fackföreningsrörelsens principiella motstånd mot lagstiftning för reglering av arbetsmarknadens lönefrågor. Kvinnornas ställning på arbetsmarknaden betingas dessutom icke endast av lönefrågan utan också av yrkesutbildningen, övervinnande av traditionellt motstånd mot användande av kvinnlig arbetskraft och mycket annat. LO avstyrker därför motionen.

Yrkeskvinnors samarbetsförbund förordar, att motionen överlämnas till likalönskommittén.

Utskottet hyser i likhet med motionärerna den uppfattningen, att samma arbetsprestation bör honoreras med samma lön oavsett arbetstagarens kön, men kan icke finna, att de i motionen föreslagna åtgärderna skulle verkligt kunna bidra till detta. Utskottet befarar, att kvinnorna i stället i många fall skulle bli sämre ställda på arbetsmarknaden, om man genom lagstiftning söker reglera dessa förhållanden.

I likhet med SAF och LO anser utskottet, att frågan om lönerna bör avgöras genom fria förhandlingar mellan parterna på arbetsmarknaden och icke

genom lagstiftning. Det torde i längden vara till största gagn även för kvinnliga arbetstagare. Utskottet vill vidare hänvisa till de förhandlingar mellan parterna, som inletts rörande den relativa lönesättningen för arbetare av olika kön. Utskottet kan icke finna, att en utredning i enlighet med motionens syfte skulle kunna ge några resultat av värde, och får därför hemställa,

att motion nr 235 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 11 mars 1948.

På utskottets vägnar:

SIGRID EKENDAHL.

Närvarande: fru Ekendahl, herrar Jönsson i Rosshol, Fahlman*, Olsson i Oskarshamn, Lundqvist, Andersson i Ronneby, Hansson i Skegrie och fru Möller*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
